

# TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 37  
Correspondențele sunt a se adresa la  
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37.  
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 19 Februarie, 1892.

Germania, și în special capitala acestei puternice împărății, Berlinul, a fost la sfârșitul săptămânii trecute terenul unor demonstrațiuni regretabile, de cari se ocupă presa din întreaga Europa. Lucrători fără de ocupațiune în cetate au năvălit asupra averii private a singuraticilor, au spart tot ce li-a stat în cale, au răpit de unde au putut, ce au putut, și au adus orașul întreg în cea mai mare saimă.

Pentru împregiurările noastre de aici, cu deosebire pentru noi românii, cari suntem din fire iubitori de ordine, crescuți în frica lui Dumnezeu, abia eliberați de servilismul, care ni l'a imprimat sclăvia, în care am gemut sute de ani, pentru noi și pentru împregiurările noastre, asemenea lucruri sunt nepricepute.

Ca popor agricultor românul totdeauna își află ocupațiunea, firea lui încă nu s'a putut împreteni cu ideile socialiste și nihiliste, cari bântue cu atâta vehemență alte țări, și pentru a cărora suprimare în zadar se luptă guvernele împărățiilor celor mai puternice.

Pacea internă a Germaniei o s'gduie socialismul, pe cea a Rusiei nihilismul, și nici cele mai aspre măsuri nu au fost în stare să smulgă arma din puterea poporului fanatisat odată, și scos din curentul, pe care i l'a plantat în inimă învățăturile bisericești creștine.

Luatu-s'au represalii dintre cele mai condamnabile.

S'au umplut temnițele de omeni, pusu-iau în furci, condamnatu-iau la grea muncă zilnică pe viață în iadul pământesc din peșterile de gheață ale Siberiei, însă toate au fost în zadar.

Bombele nihilistilor au stins viața țarului Rusiei, cuțitele în mâinile lor se scaldau și se scaldă în sângele bărbatilor, pe cari puterea împărătească îi chiamă să se aplice măsurile contemplate pentru suprimarea nihilismului.

Cu asemenea arme luptă și socialismul. În deseparațiunea sa poporul din Germania încă a recurs la armă, și glonțele socialistilor s'au îndreptat în contra celor mai populari bărbai din Germania, în contra bătrânului Wilhelm, care a făcut unitatea Germaniei și în contra ministrului acestuia, în contra puternicului Bismarck, care a fost mâna dreaptă a împăratului la ridicarea Germaniei, și la umilirea Franței, care încă nici acum nu și-a mai aflat echilibrul.

Luatu-s'au măsuri aspre pentru suprimarea acestor miscări, aplicatu-s'au pedepse mari, adusu-s'au

legi dintre cele mai draconice, însă toate au fost în zădar.

În loc de a se stinge, de a dispărea răul, el a luat dimensiuni tot mai mari, și ați capetele înconronate nu mai sunt sigure nici chiar între zidurile cetăților celor mai cu asprime păzite.

Acastă penibilă situațiune a adus pe bărbaii chemați a conduce destinele Germaniei, la convingerea că, spre a curma răul trebuie inaugurată o altă conducere a poporului, crescerea în școala poporală sub conducerea bisericilor.

S'a prezentat deci în parlament un nou proiect de lege, care dă școala sub îngrijirea confesiunilor, ca omenii să fie crescuți în frica lui Dumnezeu și în credința cătră tron și patrie, fiind convins actualul guvern, că biserica totdeauna a crescut cei mai buni patrioți și cetățeni după principiul din Evanghelie: dați ce e al Chesariului, Chesariului, și ce e al lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

Principiul cu crescerea religioasă morală a tinerimei în școlile populare, căci de acolo se face tot începutul, prinde tot mai mari rădăcini tocmai în acele state puternice, cari ca state pur naționale, înaintate în cultură, provădute cu o formidabilă armată bine instruită și bine disciplinată, au creșut, că e bine ca sub masca liberalismului se ia școala de sub îngrijirea bisericești, și se o pună în serviciul ideilor, cari din întâmplare atunci dominau situațiunea.

Din fericire după era dualismului Ungaria a avut în fruntea sa bărbai luminați ca fericitul br. Kötvyös, ca Deák, cari la facerea legii noastre de instrucțiune au mai salvat ceva din ce mai era de salvat contra falsului liberalism și patriotism, care și la noi s'a sciut aventa la un mare grad, și au susținut și bisericilor dreptul de a pute avea școle, respective le-a făcut posibilul, ca ele cu puternica lor influență asupra maselor poporului, să crească cetățeni în sensul principiilor evanghelice, ținându-se echilibrul între dezvoltarea minții și a inimei în tineră generațiune.

Din fericire atunci a fost așa, și din nefericire ați nu mai este așa.

Bărbaii înțelepți s'au mutat la cele neperitóre, și astăzi bărbaii conducători nu mai au nici capacitatea, nici înțelepciunea, nici prevederea acelor, cari au creat legea de instrucțiune, și s'au sciut lupta contra curentului de atunci, care voia să ia crescerea din mâna bisericești.

Ați actualul curent al patriotismului modern atâta teren a cucerit, încât el a devenit dominant în viața noastră de stat, și a răpit cu sine organismul statului pe toate terenele.

Astăzi bisericile sunt slăbite sistematic în cele scolare, și cu deosebire noi românii suntem luați la o gónă, pe care noi, dacă considerăm enormele jertfe aduse de biserică în interesul crescerei religioase-morale a tinerii generațiuni, mărturisim, că nu o pricepem.

Sub masca patriotismului modern pozițiunea bisericești în punctul instrucțiunii s'a slăbit așa de tare, încât ea, adusă la totală neputință, nu odată și a pus întrebarea: nu ar fi döră mai consult să lăsăm în gija statului totă instrucțiunea, până când lucrurile vor ajunge la stadiul, în care ele au ajuns în alte țări, pe care stadiu lumea îl numesce bătaia lui Dumnezeu.

S'a dat ingerință în afacerile interne ale școlilor noastre leghionelor de ampoliați dela administrațiune începând dela inspectorul de școle în comitat până la notariul dela sate.

Vecsațiunile sunt la ordinea zilei deci în administrațiune și ele se invenineză și de și prin modul cum presa magiară tractează afacerile scolare ale bisericilor românești.

Legislațiunea lucră cu pași accelerați într-a reduce chiar și școala poporală la o mașină monstră, care fabrică magiari, după recepta inventată de bolnaviciosul curent de ați, alimentată de el, formulată precis de repositul slovac Grünwald, și pusă cu predilecțiune în lucrare de consilierii nostri din ministeriul de culte.

Și în toate legile, în toate ordinațiunile ministeriului emanate în cele scolare ca fir roșu se trage tendența de a slăbi pozițiunea bisericești în cele ale școlei.

Esemplul Germaniei ar pute servi de un puternic: Memento!

Da! Risum teneatis!

Mai pôte cineva opri curentul cu magiarisarea, care a răpit inimile într-atâta, încât cei mai aprigi spriginitori ai lui sunt ați tocmai ministrii nostri? Noi dicem: nu.

Împăratul Germaniei, guvernul lui, deseparațiunea socială din Germania și Rusia, acestea nu există pentru noi

La noi guvern. parlament, întreg sistemul statului urmăresce un ideal. Omenii alergă fericiti, încantați, sböră după visuri și în sborul lor strivesc tot ce le stă înainte.

Se cugetă ei la vandalismul ce domnesce pe stradele Berlinului, la nihilismul din Rusia?

Pentru-ce atâtea vorbe în zadar?

Curentul pornit merge înainte. Sfârșitul lui: catastrofe!

## FOIȚA.

### Fantoma castelului din Bayreuth.

(Reamintiri istorice. Traducere de Iul. Popescu).

(Începere.)

„Faceți această”, replică Napoleon, „dar contra fantomelor nu ajutați mult pistolul. Așa un monstru rămâne nesimțitor față de praf și plumb. Cu toate acestea, la odichnă!”

Pôte că dama cea albă, se cugetă, a fi făcut destulă ispravă de astădată, sau că i-a fost temă de pistolele celor doi servitori, nu se scie, dar în noptea această nu s'a mai arătat, și Napoleon, păzit de cei doi credincioși ai sei, putu să-și vadă de somn.

Când dimineța își părăsi împăratul patul, era rău dispus și palid. Nu adresa cuvinte glumețe camerierului seu, ca de obicei, numai din când îl audia mormăind: „Acest afurisit de castel vechiu. Acest infam cuib de fantome.”

Trăsurile pentru împărat și suita sa steteau gata.

\*) Cuvintele proprii ale împăratului. Vezi d. Minutoli etc.

Napoleon merse în spre eșirea din castel unde se adău adunați servitorii, cu bătrânul Schlütter în frunte. Contele Münster sta la portal cu pălăria plecată până la pământ, când împăratul îi făcu semn a se apropia și îl salută în modul următor:

„Nu ți s'a raportat nimic despre sgomotul de astă noapte? Imi pari a nu sci nimic. Dar, pe viitor îngrijește de cuie mai bune și mai puternice pe sama tabloului”, după aceea adresându-se suitei sale, zise cu mânie: „Un afurisit de castel vechi, eu nu voi mai petrece nici o noapte în el!” După aceea se sui în calésă sa de drum și îndată dispăru împăratul cu suita sa dinaintea privitorilor. D'abia acum afla cuvinte de tot desconcentratul conte.

„Dumneșul meu, ce-i lipsia împăratului? Ce s'a întâmplat noptea această?”

„Și apoi, ce se se fi întâmplat”, răspuse castelanul. „Eri s'eră s'a miscat érași dama cea albă. Eu am lăsat eri să transporteze marele seu tablou la cealaltă aripă a castelului și l'am acătat acolo în cabinet lângă sala de audiență, ea preste noapte s'a strémutat érași aici, cădënd deasupra apartamentelor lui Napoleon.”

„Dar asta este totuși de necreșut!” strigă contele. „D-ta imi spuseși, că l'ai încuiat cu propria-ți mână și că cheile le ai păstrat la d-ta.”

„De sigur, Ecselența Vóstră, dar eu v'am spus și aceea, că pe dama cea albă nu o pot împedea

lăcatele și zăvórele. Fapta s'a constatat. Aveți bunătatea Ecselența vóstră, de a ve osteni urcând puținele trepte? Tabloul zace în galeria de deasupra apartamentelor, ce le ocupase Napoleon.”

„Nu, nu, îți mulțamesc”, răspuse intendantul. „Să fi fost singur această cauza indispoziției împăratului?”

„Acastă n'o cred. Eri s'eră lăsă împăratul să se cheme sus și am fost silit ai enara istoricul damei celei albe.

Peste noapte ați de câteva-ori sgomot. Ați dimineta me chemă Napoleon érași la sine și a trebuit se-i descriu esact costumul fantomei noastre, când îi făcui însă propunerea, de a privi tabloul cel mare al dómnei Cunigunde, strigă infuriat: „Nu, nu, eu nu vreau s'o ved! Cruțați-me cu afurisitul vostru tablou! El era de tot palid, și cred, că i s'a arătat în noptea această dama cea albă.”

„Pôte că ai drept”, vorbi contele Münster, luându și diua bună dela castelan, și se grăbi a părăsi castelul care acum și lui îi părea necurat Schlütter plecă cu un zimbet sarcastic și gesticulând la afacerile sale.

În 2 August 1813, veni împăratul a două óră la Bayreuth, unde îi făcură de astădată cuartir în cestelul cel vechiu. El declară însă la sosire, că nu petrece noptea în Bayreuth, ci va călători mai departe până la Plauen, întempe-se ce va vrea.



## Revista politică.

Din ședințele din urmă ale dietei ungare sunt de remarcat două interpelări.

Deputatul opozițional Iosif Madarász a interpellat pe ministrul președinte despre starea învățământului din comitatul Timiș, stare despre care dăc numitul deputat, că e „secundulósă”. Acesta se reduce, după numitul deputat, la împregiurarea că învățătorii nu știu limba magiară și școlile nu se află în stare corespunzătoare.

Acesta interelare a fost comunicată ministrului de instrucțiune.

A doua interelare a fost adresată primului ministru în cestiunea miseriei, s'ar putea dăc fómetei, ce domnește în comitatul Arva și în ținuturile lui mărginașe. Starea locuitorilor e de compătimit mulți i-au lumea în cap. Ministrul a răspuns că guvernul se va îngriji a ușura cât se pôte starea acelor locuitori.

Comisiunile din dietă s'au constituit. Comisiunea pentru adresă va presnta Vineri proiectul și se crede, că Luni se vor începe desbaterile asupra adresei. —

Din Viena i se scrie diariului „Magyar Hirlep”, că în biroul afacerilor streine și la ministeriul comun de războiu sosesc di de di sciri, cari de cari mai neliniscitoare din Rusia.

În timpul iernei, guvernul rusesc a ridicat, cu o uriașă opintire, una după alta întărituri la hotarele Galiției și la granița germană, și în cea mai mică comună încă a edificat casarme estinse. Întăriturile și casarmele acestea le-a îndesuit încă din Decembrie anul trecut cu 135,000 oameni așa, că de fapt Rusia se află în pozițiunea, de a începe războiul îndată ce se va desprimăvăra. Guvernul rusesc a întrebuițat fómetea, ce domnește în unele guvernameinte spre aceea, ca din ținuturile băntuite de fómete să se retragă toate armatele și să le concentreze la granița vestică. Numai astfel s'a putut întâmpla, că în guvernameintele atinse de fómete populațiunea, în lipsa miliției, a înscenat mari turburări. Turburările aceste de țerani și fómetea au contribuit foarte mult ca să facă situația politică nesigură și nestatornică. În Rusia a prins rădăcini spiritul revoluționar, ér crisa internă va trebui s'o contrapondeze țarul prin o acțiune esternă.

Aici își află aplicare împregiurarea, că guvernul rusesc înarmăză cu mare grabă. Insuși țarul a pășit în acțiune. În afară s'a svenit, că țarul va călători cu țarevna în Crimea, pentru ca să cerceteze pe marele duce George, care e bolnav. Da, e drept, că țarul va părăsi Gacina și va merge în Crimea; dar nu va merge, pentru ca să cerceteze pe marele principe George, care de fapt nici nu e bolnav, ci din contră, el conduce lucrările de fortificare ale Sebastopolului, însă țarul merge în Crimea ca să facă o revistă asupra escadreii echipată din nou și care e concentrată în portul dela Odessa. Din Odessa țarul va merge la Sebastopol, să înțelege, că nu pentru a pipăi pulsul principelui George ci se facă o inspecție asupra lucrărilor de fortificare amintite mai sus, cari vor trebui să fie sfârșite în luna acesta.

## Afacerea Pace-Mustatza.

În afacerea dintre președintele țerei Pace și baronul Mustatza, diariul „Gazeta Bucovinei” a scris următorul articol, care a fost confiscat:

De vre-o câteva zile încôce spiritele ducatului nostru sunt preocupate de o afacere care, deși de un caracter cu desăvîrșire personal, prin indiscrețiunea unor diare locale a tost legată de limba clopotului celui mare și a devenit astfel obiect de discuțiune în întreg orașul.

„Gazeta Bucovinei” din capul locului s'a pus pe acest punct de vedere, pe care în asemenea casuri trebuie să-l aibă ori-ce diar, dacă ăre pretenția de a trece de serios și și obiectiv. Ea nu a spus decât ceea-ce trebuia să spună pentru explicarea unui incident neplăcut, provenit în urma afacerii respective și comentat decătră adversarii nostri politici și totodată dușmani a tot ce e românesc în țera acesta într'un mod precăt se pôte de necuviincios, drept un telu de demonstrațiune politică.

Pe când Napoleon se strămutase deja în esil la St. Helena, trăia încă bătrânul Schlütter și enara încă multor vizitatori ai castelului istoria fantomei dinastiei de Hohenzollern și și aceea, cum acesta se arătase imperatului Napoleon.

Când muri însă castelanul la anul 1821 se aflau între moștenirile sale, o haină albă și lungă de femeie, o manta mică căptușită cu lână și cu un vel lung și negru.

Este dar mai mult ca probabil, că Schlütter nu s'a sfiit a înlocui ici și colo pe fantoma castelului, pentru a alunga pe ôșpeții neplăcuți ai castelului Bayreuth.

Tocmai fiind-că afacerea e personală și nu vom ca partidul nostru național să se identifice cu ea, vom espune în liniamente generale fazele prin cari au trecut ea până la actuala ei soluțiune și ne vom desfășura părerile noastre subiective nu asupra afacerii însăși, ci asupra consecuențelor ei și mai ales asupra modului cum a fost ea exploatată în contra noastră și a unor persoane de mare importanță în viața noastră publică.

Care e rolul pe care îl jôcă la noi în țără baronul Nico Mustatza și de câtă stimă și reputațiune se bucură el în toate păturile societății, o scie ori și care băiat din Bucovina. Si despre acest bărbat, cavalier din talpă până în crescet, s'a presupus a fi scris o epistolă anonimă contesei Pace, soția președintelui țării, în care ar fi supus unei critice copilărești soarelele, toaletele și mâncările aceleia. Venind acesta la cunoștința baronului Mustatza, el a adresat la 13 Februarie a. c. contelui Pace o epistolă, în care i-a declarat cu totă hotărîrea și pe cuvânt de onoare, că el nu a scris epistola anonimă și nu are a face nici în clin, nici în mănecă cu ea și cu cuprinsul ei. În ziua următoare baronul Mustatza a fost provocat a se presenta la 5 ore d. a. în biroul dlui președinte al țării. Aici contele Pace în prezența unui consilier de forestierie a declarat baronului Mustatza, că el pe tmeiul raportului unui expert, are convingerea, că epistola adresată soției sale vine dela mîna baronului Mustatza și prin urmare e motiv de ajuns spre a procede în contra lui pe cale disciplinară. După-ce din nou a declarat pe cuvântul de onoare, că epistola nu vine dela sine, și a spus, că nu se teme de cercetarea disciplinară, pe care mai ales o cere, baronul Mustatza a plecat acasă și în ziua următoare, 15 Februarie, și a prezentat demisia din funcția unui consilier de domenii și a trimis la orele 4 d. a. pe d-nii Stefan de Miculi și Nicolau cav. de Cârstea la contele Pace spre al provoca să se declare, că dă credemnt cuvântului de onoare al baronului Mustatza și că iși retrage învinuirea ce a făcut.

Contele Pace refuzând acesta, martorii trimiși l'ar fi provocat a da satisfacție, la ceea ce contele Pace ar fi răspuns, că va delega și el doi domni, care ar avé să judece pe baza doveșilor ce le are la dispoziție, dacă preste tot baronul Mustatza e, sau nu capabil de satisfacție. La acesta amândoi domnii au răspuns, că ei nu pot să accepteze promisiuni astfelu clausulate și rógă pe contele Pace a nu se șențui după poziția sa de președinte al țării, de vreme-ce nu aduc misiunea președintelui țării în numele consilierului de domenii, ci contelui Pace în numele baronului Mustatza. După persistarea și mai departe a contelui Pace pe lîngă declarațiunea lui de mai nainte, unul dintre martori ar fi caracterizat, dăc-se procederea contelui într'un mod ce corêspunde situației, Contele Pace a repetat apoi, că va trimite doi martori, și a adaus, a fi pe deplin convinș, acestia vor denega baronului Mustatza capabilitatea de satisfacțiune.

Martorii contelui Pace, d-nii cav. de Abrahamowicz și George de Catargi, convenind cu martorii baronului Mustatza, au declarat, că ei cunosc pe baronul Mustatza de om de onoare, nu se îndoesc despre capabilitatea lui de satisfacție și nici nu-l țin capabil de faptul ce i-se impută, dar abstrăgînd dela acesta, ei persistă pe lîngă părerea, că afacerea de onoare are să se rezolveze deabia după-ce se va fi dus îndeplinire cercetarea disciplinară în contra baronului Mustatza. Astfelu neputîndu-se face nici o înțelegere, cei patru martori s'fi declarat a privi misiunea lor de terminată, redigiînd după-cum se spune și un protocol despre acesta.

Acesta e starea lucrului așa pre-cum se ilustră ea în cercurile bine informate și, ceea ce a îndemnat pe boierimea noastră a abdice participarea la balul contelui Pace, e împregiurarea, că baronului Mustatza i-s'a imputat o acțiune inonestă, cu toate, că el a declarat pe cuvântul de onoare în scris și verbal, că nu scie nimic despre epistola anonimă.

Pentru ori-care om cu cât de puțin sentiment pentru cestiile de natură socială, pasul boierimii noastre a trebuit să trecă de un pas corect, căci e preste puțință, ca un cavalier să se mai ducă în casa cuiva, îndată-ce stăpînul casei ofensează în asemenea chip pe semenele seu. Nu putea se facă excepțiune dela acesta nici Escel. Sa baronul Vasilco, mareșalul țării, care la balul din cestiune mai ales nu avé ce căuta în calitate de persoană oficioasă și pentru motivul, pe care însuși Escelența Sa îl espune în rectificarea sa publică în nrul 1027 al diariului „Buk. Nachrichten” și din care estragem următoarele: „... Pe mine nu împregiurările mai sus espuse m'au îndemnat a nu participa la balul contelui Pace, cu atât mai puțin motive politice sau naționale, motivele mele au fost de natură curat socială, provocate prin atitudinea pentru mine necorectă a contelui Pace, într'o afacere, care numai din punct de vedere scial se pôte apreția. Tot atât de puțin adevărat e, că balul dela contele Pace a fost o festivitate oficială, de vreme ce invitările a acest bal nu sună dela președintele țării c. r. și dela contesa Pace, după-cum e obiceiul să se facă atât în Viena cât și la noi cu privilegiul tuturor festivităților oficioase, ci simplu dela dela „contele și contesa Pace” ca invitații, prin urmare balul susnumit a avut nnmai caracterul unei festivități private”.

Dar abstracție făcînd dela aceste, la balul contelui Pace nici nu au fost invitate toate căpeteniile oficiilor, ceea ce la un bal pela noi e cel puțin ebiceial să se întempe. Așa spre exemplu nu au fost invitați dl Kuhn, procurorul de stat, președintele casei parsimoniale Dr. West, comandantul

batalionului de miliție teritoriale etc., pe când erau nvițați și au participat la bal directoratul unei bănci de a doua mână dl Steiner — ginerile lui David Tittinger — și alții.

Nu căutăm după inspiratoriul articolului din „B. N.”, care a provocat rectificarea mareșalului țerei și entrefileutul nostru din nrul trecut. Accentuăm numai, că prin acel articol nu s'a făcut nici un serviciu aceluia, căruia se credea pôte a i-se face un serviciu ôre-care. El denotă, ceea ce de altfelu de mult se scie, că la noi în Bucovina o sémă de ômeni din nefericire cam mulți, nu au ideea de anumite reguli cari trebuie să existe pentru ori-care societate bună, și așa privesc toate lucrurile prin prisma propriului lor interes „familiar” sau politic.

„Bukowiner Nachrichten”, ne mai ținînd cont de discrețiune, pe care trebuia să o observe ori și cine măcar până atunci, până când afacerea de onoare a ajuns în stadiul de soluțiune, în care se află în momentele de față, s'a folosit de ea pentru a lovi în boierimea noastră și în mareșalul țării noastre, care e și el boieru român, și d-ni dela acel diar se pot felicita, că și au găsit în această privință un vrednic tovarăș de luptă chiar în gazeta leșescă de aici, cari tractează înrêga afacere într'un limbaj murdar și cu o mârșevie nemai pomenită. Cu asemenea ômeni, cari caracterisază atât de bine mediul în care trăesc ei, nu putem sta de vorba. Tot aceea ce putem face ar fi o eventuală reproducere a articolului din gazeta leșescă, pentru-ca se vadă și publicul nostru, până unde pôte duce pe cineva ôrba patimă a urei și a pismeii pe care deocamdată nu vom să o punem în cărca susțitorilor gazetei, ci mai mult în cărca nechibzuitalui ei redactor. Nici nu credem, că polonii nostri, cari după cum se scie aparțin celei mai cavaleresci națiuni, se aprôbe atitudinea acesta a gazetei lor.

Cât privește însăși afacerea de onoare între contele Pace și baronul Mustatza, dacă ea e sau nu rezolvată definitiv, dacă una sau alta dintre părțile interesate au rămas sau nu pătă, — acesta numai încape în cadrul aprețierilor noastre și e cu desăvîrșire treaba contelui Pace și a baronului Mustatza.

Relativ la cercetarea disciplinării, introdusă în contra consilierului de domenii baron Mustatza, nu avem ce dăc altceva, decât că din trênsa sa pôte vedea ce măsuri aspre ar trebui să se ia față cu un funcționar politic, care ca dl Patak bunădră ofensează biserica și cele sfinte, când o scrisore despre mâncări și rochii femeesci, scrisore pe care altul o aruncă imediat în foc și nu o mai arată lumii, îndeamnă pe cineva la o procedere atât de extraordinară.

Lucrurile însă se vor limpedi ele, și sperăm în favorul intereselor adevărate ale țării noastre, ér nu în ale unei coterii, care ar voi să fie stăpână preste destinele Bucovinei.

## Apărarea celor insultați.

Dăm loc acestor apărări ale unor preoți de ai nostri, cari se simt atacați prin cele comunicate în diariul nostru, declarăm însă de o parte, că noi nu am consimțit nici odată, și nu vom consimți cu cei ce atacă pe cetățeni, fie ei chiar și preoți, pentru că se folosesc de drepturile lor cetățenesci; de altă parte nu pricepem zelul cel mare al unor protopopi și parochi, de a se apăra cu mîni cu piciore, că ei n'au participat la alegeri, nici n'au îndemnat pe alții să participe. Dacă însă vorba este de corupțiuni, atunci și noi pretindem să se purifice, pentru-că astăzi reul cel mai mare în societate vine prin corupțiuni și prin ômeni corupți.

Etă apărările:

Ormindea, la 17 Februarie 1892.

În Nr. 11 din „Telegraful Român” dela 1/13 Februarie a c. corespondentul „Eremitul din Carpați” în corespondența sa dto 30 Ianuarie a. c. privitoare la alegerea din „Cercul Baiei de Criș” între altele dăc: „Ce să dăc de acei preoți, cari alătura cu organele administrative au luat parte la corupțiune, cum sunt preoții Haragiușiu etc. etc. și alții din jurul Băiței”.

În jurul Băiței suntem 8 preoți. Fiind-că corespondentul nu amintesc numele acelor preoți din jurul Băiței, cari s'au lăsat a fi corupți cu ocaziunea alegerii, de cătră candidații magiari și organele administrative, astfelu publicul cetitoriu ar putea veni la presupunerea, că și eu aș fi luat parte la corupțiune.

În interesul caracterului, și bunului meu nume de preot tînăr declar, că acesta împărtășire față de persoană mea e falsă și tendențioasă, e făcută din răutate și din lipsa de conștiință, căci dacă d-nul corespondent ar puté dovedi, că și eu am luat parte la vre-o corupțiune, sum gata ori și când a suferi din partea d-sale ori-ce insultă.

Până ce însă nu va dovedi acesta l' declar de vr'un om netrebnic și fără caracter.

Tot asemenea pot să declar și față de ceilalți preoți din jurul Băiței, cari chiar dacă s'ar fi aflat vre-unul cu ânger așa slab, ca să se lase a fi corupt prin bani, totuși nu a putut, de ôre-ce pretorele și candidatul magiar Jozsika, când au dat banii corteșilor din Băița le-a dăis espres:

La preoții din jurul Băiței să nu dați bani, căci i cunosc pe toți și știu, că nu ne va sprijini.



De altminterlea cred, că fie-care preot din jurul Băitei, care se scie nevinovat față de cauza națională, și va apărea înaintea publicului, bunul seu nume

Nicolau Popu,  
preot capelan.

— Onorată redacțiune! În Nr. 10 și 11 ai „Telegrafului Român” a apărut o corespondență privitoare la alegerea de deputat dietal pentru cercul electoral al Băiei de Criș. În aceea corespondență ca din senin, me vîd și eu atacat pentru ce vî rog, a da loc acestor șire în colónele prețuitu lui nostru diar.

Intre altele se dîce și acela, că lumina poporului era sub obroc pr. în Blăjeni-Plai etc. și mai la vale, se plînge dl corespondent, Eremitul din Carpați, — ca odinoră Eremia prorocul pe ruinele Ierusalimului — că ce se mai dîcă despre acei preoți, cari alătura cu organele administrative au luat parte la corupțiune pr. Hărăguș din Blăjeni-Plai etc.

Scopul Eremitului din Carpați, cu gheară de pisică, eu nu-l sciu. Avut a dînsul se cureze un morb pe basa unor informațiuni false, sau din maliție, se blameze pe unul și pe altul. Eu feré-că Dumnezeu — nu sunt în contră, și eu dîc, se dăm, însă numai unde e de dat.

Să vedem încât sunt sau nu adevărate afirmațiunile Eremitului din Carpați privitoare la persóna mea

În urma hotărîrii conferinței naționale dela 20 Ianuarie c. am descoperit parochienilor mei\*) acel conclus, esplicându-le cauza și însemnătatea lui. Ca au luat parte la alegere și unii alegători, e adevărat, căci este ore pădure fără uscături? Aș fi putut eu se umblu din dîl în dîl pela fie-care alegător, să-i mai spun încă odată aceea ce spusei în o adunare de cel puțin 100 inși?

Sau aș fi putut să me pun pe toate cărările dealurilor, să-i întorc înderēt?

Cumcă e adevărat, că le am descoperit conclusul conferinței naționale me pot provoca la martori. Dacă Eremitul din Carpați pretinde, îi stau la dispoziție.

În cât pentru afirmațiunea Eremitului din Carpați, că a și fi luat parte la corupție cu org. adm. eu n'o înțeleg de loc. Cum aș fi putut lua parte la corupție? am fost la adălmășe? am corțesit și am luat bani sau ce? sau dóră am fost chiar la alegere?

Aceste sunt toate nebasate, sunt scornituri malițioase. — Doveđi dle Eremit malițios din Carpați, nu neadevăruri.

Rugându-ve încă odată, a da publicității acestea, Sum al d-vóstre.

Blăjeni-Plai, la 10 Februarie 1892.

Cu stimă

Stefan Hărăguș,  
preot.

## De ale partidului național.

De astădată publicăm sub această rubrică o corespondență trimisă diarului „Luminătorul”, și publicată de acesta în numărul de Duminecă

Etă o:

Sibiiu, 19 Februarie, 1892.

Adunarea generală a „institutului tipografic”, care s'a ținut în 4/19 Februarie a. c. în Sibiiu, în totă tăcerea — pe din afară — căci nici convocarea, nici bilanțul prin foi nu s'a publicat, în faptă însă, decursul ad. gen. ce vin a ve ruga să-l înregistrați pe scurt, cum vi-l descriu mai la vale, dovedește mult progres în șiretlic și egoism al unei sémă de ómeni din sinul nostru.

Direcțiunea acestui institut românesc, creațiune a dlui Diamandi Manole din Brașov, a aflat de bine a face toate pe ascuns, ca să-și pótă asigura sieși, rudelor și slugilor sale majoritatea voturilor (62) deși minoritatea „bănățenii” (42) aveau mai multe acțiuni depuse (170) decât însași direcțiunea (168).

Apoi, ca să se probeze dicala: „că cel cu conștiința și tendința necurată iubesc ascunsul intunec”, de loc la designarea verificărilor procesului verbal, clică egoistă prin votarea secretă respinse propunerea „bănățenilor”: ca unul dintre verificători să fie ales din minoritate. Est-mod se asigură direcțiunea în contra veri-cărei controle. Căci numai de controlă se nu audă acești prudenți și onorabili naționaliști! Așa s'a procedat apoi în toate.

1. Propunerea minorității: ca bilanțul să nu se apróbe, fiind nereal și basat pe pozițiuni fictive, érá direcțiunei se i se denegă absolutoriul până când nu va aduce bilanț real, întemeiat pe documente — s'a respins prin voturile majorității.

2. După primirea unanimă a disolvării institutului și decretarea licuidării propunerea justă și ecuitabilă a minorității: ca dintre cei trei licuidatori pe unul să-l designeze majoritatea, pe al doilea minoritatea, érá pe al treilea să-l alégă acești doi sau, la cas de neînțelegere, să-l designeze

\*) Cine te a autorizat pe Sântia ta, să te faci organ al conferinței față cu parochienii S.-tale? Red.

tribunalul, — d'asemenea s'a respins prin votul majorității și s'au ales: Dr. Aur. Brote, Dr. Cioran și Dr. Barcianu, rudiți între sine de aprópe și cei doi dintăiu fosti directori. Va se dîcă: cu eschiderea controlului reprezentanților majorității de acții, ei inșiși, cei ce au adus societatea așa dîcînd la cridă și apoi inșiși au propus licuidarea carea între asemenea impregiurări nu se putea se nu fie primită de toți, numai cât de 42 de voturi cu 170 de acțiuni condiționat, — ei cu 62 de voturi cu 168 de acțiuni o primă necondiționat

3. Asemenea s'a urmat și la alegerea comitetului de supraveghiere.

4. Propunerea făcută de acționariul C. Bre-diceanu: ca prefacerea în bani a averii să se mijlocéscă pe cale licitațională, ca est mod fie căruia acționariu să i se ofere posibilitatea de-a concurge la ridicarea prețului averii, — s'a respins prin majoritate. Adeacă voinicii și votară și aci mână liberă, în totă gestiunea.

5. Întrebarea dlui de Preda: de ce nu s'a făcut prin jurnale învîtările la adunare, conform §-lui 16 al statutelor, și de ce nu s'a publicat bilanțul conform § 187 al legii comerciale, cel puțin 8 zile înainte de adunarea generală? directorul președ. a respins-o cu minciuna de — considerațiuni naționale! Ei, cei ce vara și tóma întrégă au conținut cele mai spurcate desconsiderațiuni naționale prin scandalósele lor agitațiuni ei, cari la cererea ca să se constate la protocol, respingă, răspunseră cu un simplu refús!

Tot ómeni, acesta majoritate, din a căror procedere, vrînd-nevrînd, observatoriul trebuie se concludă la natura intereselor de cari sunt conduși, de alta parte mai voiesc să înbete lumea cu întere-se naționale! Ómeni, despre a căror mare parte, chiar după a lor spusă se susținea, că au desplătit acțiunile cu tantieme votate pentru scribălituri în „Tribuna”, și astfel de ómeni voiesc să iee în picior pe bănățenii, cari și-au arătat abnegațiunea lor atunci, când au desplătit cu bani gata valórea întrégă a unui mare număr de acțiuni ce nime nu le ar fi cumpărat nici cu 20%. Și au făcut acesta frumos rugăți, chiar de fruntașii întemeietori de ai institutului, chiar de aceiași cari adi cu majoritatea lor măiestrită, bătendu-și peptul strigau: „Se votăm, și se mergem mai departe”.

— „La revedere”, li s'a strigat. După ce s'a încheiat victoriósa campanie pusă cu rafinarie la cale, sigur că și ei, domnii „tribunisti” vor fi înțeles resalutarea.

În fine însă, pentru ca să luminăm pe onor. acționari despre o apucătură non plus ultra a viclenilor și șireților directori ce nu vor se fie controlați decât prin sineși, étă mai comunicăm cumcă dl A. Brote conducătoriul a pus pe funcționariul institutului dl Roman ca să priméscă 48 de ore mai înainte de adunarea generală acțiunile și plenipotențele dela acționari sau încređuții acelora, apoi acest funcționariu al institutului dela cunoscuții plecați ai direcțiunii a primit acțiunile cu tot cu plenipotențe, ér dela d. Preda, Diaconovich, a primit numai acțiunile, declarând, că plenipotențele nu e de lipsă a se depune și n'are instrucțiune a le primi, ci se le ducă cu sine în adunare. Când colo ce se vîd! Președintele Dr. Aurel Brote deși a recunoscut că el a însărcinat pe Roman cu primirea acțiunilor și deși Roman a mărturisit, că plenipotențele i s'au oferit, dar el nu le a primit, totușă a denegat valórea plenipotențelor și verificarea voturilor plenipotențiatilor! Atăta cutezare și nerușinare nu s'a mai pomenit în „corporațiuni comerciale”, cum dîce dl Bechnitz, demnul reprezentante al pré demnului episcop Popea!

După verificare, făcendu-și clică computul voturilor, și vîdînd, că și după primirea plenipotențelor cu înșelăciune respinse, ea tot este în majoritate, ca deodată se făcu mărinimóșă și, resfăcînd votul de mai înainte respingătoriu, admise primirea plenipotențelor minorității.

Acestea sunt faptele nude, ér învătătură din ele e: vai de cauza română, când ai d'a face cu ómeni neconștiințiosi, cari tocmai când o pórta în gură mai tare, atunci umblă s'o exploateze mai pu ternic în mod speculativ.

Coréspundentul.

Până aci coréspundentul „Luminătorului”. — E lucru caracteristic, că diariul institutului tipografic n'a luat notiță de acest lucru și nici n'a anunțat cetitorilor sei, că institutul se află sub licuidare, pentru-ca cetitorii să fie puși în curent cu progresul, ce l'a realizat acest institut; ér abonenții să fie orientați despre existența „Tribunei” ca organ, respective proprietate a institutului tipografic.

## Varietăți.

\*) (Sântul sinod din Rusia). Sântul sinod din Rusia, ocupându-se cu cestiunea zidirilor de

biserici la luat conclus, ca la zidirea bisericilor să se ia în privire numai arhitecți respective întreprindători ortodocși și peste tot să se reflecteze numai la lucrători ortodocși.

\*(Concert.) Dl Dimitrie Popovici, prim baritotistul dela opera reg germană din Praga, va da Luni în 24 Februarie (7 Martie) a. c. cu bi-voitorul concurs al dómnelor Minerva Brote și Maria Crișian, precum și al dlui pianist Iulius Schaffer, un concert în sala dela „Musikverein”. Dl Popovici, care în anul 1885 a concertat aici cu mult succes, este publicului nostru ca un cântăreț escelent bine cunoscut, ceea-ce ne dispensează de ori și ce reclamă. Despre progresele d-sale de atunci încóce vorbesc numărósele recensiuni măgulitoare éșite în diferite foi musicale și cuotidiane. Recomandăm deci cu totă căldura publicului iubitor de artă să nu întrelase nici decum favorabila ocaziune de ași procura vre o câteva momente de adevărată plăcere. Interesantul și variatul progam îl vom publica cu altă ocaziune. Biletele de intrare pentru acest concert se vînd în tipografia Ios. Drotleff (strada Cisnădiei), unde de astădi încolo se primesc și prenotațiuni.

\*(Casa magnaților.) Fóia oficială a publicat, că au fost sterși din lista membrilor casei magnaților: archiducii Albrecht și Carol Salvator, prntul Egon Thurn-Taxis, contele Hipolit Zichy, bar. Lud. Dory, bar. Ladislau Podmaniczky, Paul Gönczy și Dr. Al. Lumitzer.

\*(Contesele dispărute.) Poporul le numea simplu „contesele cele smintite”, pe când mama cea corpulentă cu eleganța sa cea sêracăcióșă era cunoscută în capitală sub numele: „Contesa cerșitoare”.

Mama și cele 2 fiice ale ei au trăit ani de zile în capitala Ungariei, unde cultivau cerșitoria directă și indirectă în toate formele, până când contesa cea mai tinără fu prinsă într'o di într'o prăvălie în flagrant și fu judecată de tribunal. Nu mult după ce i se întâmplă familiei celei nobile acest cas regretabil, se strămută mama cu cele 2 fete la Viena, unde însă starea cea miseră nu s'a schimbat de loc.

Contesa cerșitoare făcu în fine în zilele acestea arătarea la poliția din Viena, că i-au dispărut fetele. După cum afirmă însăși mama, acestea sunt figuri bătătoare la ochi: Cea mai mare, Desiré, în etate de 21 ani, este așa dîcînd o minune — cânta frumos, și a dat încă în etate de șase ani concerte în Italia și Francia. Ca semne marcante sunt puse, că e așa de mică ca o copilă de 14 ani, pórta haine scurte este sulemenită grozav, și bea bucuros multă bere. Toileta este o pălărie roșie cu pene negre, și o jachietă verde închisă. Cea mai tinără, Mathilda, în etate de 18 ani, e și mai mică, mai frumoșică, a fost până în anul trecut în mănăstire, pórta căciuliță manta de plóie vîrgată, și haine ca și soru-sa, această bea bucuros vin roșiu. Desiré nutrea numai aceea dorință, de a putea păși în public ca cântăreață. Deóre-ce mama lor ducea o viață fôrte modestă, și fetele visau tot de diamante, trăsuri, strălucire și petreceri, își făcură planul să-și cerce singure norocul. Ele întrebînțară un leșin adênc al mamei lor, care suferă de cărcă de inimă, și părăsiră locuința. În casa, unde ședeau, spuseră, că vor pleca la Pesta sau Belgrad. Deóre-ce însă sunt lipsite de parale, una se dă cu socotélă, că se află tot în Viena. Fuga celor două contese de bunăsema este în legătură cu aceea a altei fete, tot din casa aceea, care încă a dispărut de vre'o câteva zile. Trio cel vînat de aventuri de sigur va fi cunoscut cât de curînd, și predat autorității părintesci.

## PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

### Religiunea

în scólele poporale române, anul al 11 lea după planul „Normativului” pentru scólele din metropolia gr. or. română din Transilvania și Ungaria.

(Operat pentru concursul literar deschis de „Reuniunea învățătorilor români greco-orientali din districtul XI Făgăraș de „abni.”)

### Partea III.

#### Din Testamentul nou.

(Urmare.)

#### 7. Nascerea lui Ioan Botezătorul.

Ne aducem aminte, că Gavriil ângerul a fost trimis la fecióra Maria ca să-i vestéscă, că va nasce pe Mântuitorul. Mai înainte de acesta, cu trei luni ângerul Gavriil a fost trimis la preotul din Ierusalem Zacharia.

Zacharia cu soția sa Elisabeta erau ómeni bătrâni și drepti, dar copii nu aveau. Pe când Zacharie se afla odată în biserică, servind Domnului, ângerul Gavriil s'au arătat înaintea lui, ér Zacharia vîdându-l s'a înspăimîntat, dar ângerul i-a dîs: „Nu te teme Zacharie, căci viu se și ves-



tesc, că muerea ta Elisabeta va naște un fiu și va fi numele lui Ioan. Acesta va fi mare înaintea Domnului, căci va merge înaintea Domnului să gătească calea Lui.

Și a ținut Zacharie cârmă ânger: „Din ce voi cunoște acesta? Căci eu sunt bătrân și muerea mea trecută în zilele ei.” Ți-a ținut ângerul a ținut: Pentru că n'ai creșut cuvintelor mele, Ți-a vei rămâne mut și nu vei putea vorbi până în ziua aceea, când se vor împlini acestea.” Și s'a dus ângerul dela dânsul.

Zacharie, eșind din altariu, făcea poporului semn cu mâna; Ți-a poporul să minuna, căci nu putea vorbi.

La plinirea vremii Elisabeta, după vestirea îngerului a născut un prunc și s'au adunat rudeniile și s'au consultat, cum să-i pună numele? Atunci

Zacharie, fiind întrebat și el, a cerut o tăbliță și-a scris pe ea: „Ioan să fie numele lui.” Și îndată i-s'a deslegat limba și a vorbit, preamărind pe Domneșu, cu cântări de laudă.

Din acesta istoriă învâțăm:

1. Că nici odată să nu ne îndoim despre împlinirea cuvântului lui Dumneșu, căci vom fi pedepsiți precum a fost pedepsit și Zacharie pentru necredință.

2. Că nici odată să nu ne îndoim despre darul și puterea lui Dumneșu, căci la Dumneșu, toate sunt cu putință.

3. Că Ioan Botezătorul a fost ales de Dumneșu să fie înainte vestitoriu, — înainte mergătoriu — venirei Mântuitorului.

Când Zacharia sluja Domnului, și tămăia,

În biserică, — a venit,  
Un ânger și i-a grăit:  
„Soția ta Zacharie,  
„Un copil va naște Ție,  
„Care lumii va vesti,  
„Că Mesia va veni”,  
Dar fiind că n'a creșut,  
Cuvântul, a rămas mut,  
Și de loc n'a mai vorbit,  
Pân' cuvântul s'a împlini.

Întrebări: Cine a venit la preotul Zacharie, când acesta tămăia Domnului în biserică? Ce a vestit ângerul, lui Zacharie? Creșut-au preotul Zacharie cuvântul ângerului? Cum a pedepsit Dumneșu pe Zacharie pentru necredință? Împlinitu-s'au prorocia ângerului? Cum a ținut Zacharie să i fie numele pruncului? Ce învâțăm din istoriă aceasta?

## Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1891.

| Budapesta — Predeal |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|---------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de per-sone    | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone |
| 10.—                | 8.15             | 8.15             | —                | 3.25             | pl. Viena        | sos.             | 3.—              | —                | 3.—              | 7.20             |
| 8.30                | 1.50             | 3.20             | 5.50             | 9.15             | Budapesta        | —                | 6.20             | —                | 6.50             | 8.40             |
| 11.38               | 4.10             | 6.50             | 9.22             | 11.19            | Szolnok          | —                | 2.55             | 5.26             | 3.31             | 4.47             |
| 2.12                | 5.51             | —                | 11.53            | 12.57            | P. Ladány        | —                | 12.06            | 3.46             | 1.16             | 10.09            |
| 3.53                | 7.06             | —                | 1.50             | 2.12             | sos. Oradea-mare | pl.              | Tr. de per-sone  | 2.25             | 11.04            | 8.47             |
| 4.—                 | 7.13             | —                | 2.34             | 2.19             | pl. Oradea-mare  | sos.             | —                | 2.18             | 10.44            | 8.42             |
| 4.30                | 7.43             | 2.03             | 3.03             | 2.49             | Mező-Telegd      | —                | —                | 1.52             | 10.07            | 8.17             |
| 5.22                | 8.18             | 3.19             | 3.46             | 3.26             | Rév              | —                | —                | —                | 9.30             | —                |
| 5.45                | —                | 3.57             | 3.57             | —                | Bratca           | —                | —                | —                | 1.26             | 9.10             |
| 6.05                | 8.51             | 4.29             | 4.09             | —                | Bucia            | —                | —                | —                | 8.51             | —                |
| 6.31                | 9.07             | 5.20             | 4.55             | 4.21             | Ciucia           | —                | —                | —                | 8.25             | 7.12             |
| 7.12                | 9.37             | —                | 5.34             | 4.55             | Huiedin          | —                | —                | —                | 12.47            | 7.47             |
| 7.29                | —                | —                | 5.51             | —                | Stana            | —                | —                | —                | 12.17            | 7.28             |
| 7.49                | —                | —                | 6.12             | —                | Aghirș           | —                | —                | —                | —                | 7.02             |
| 8.01                | —                | —                | 6.25             | 5.47             | Ghîrbău          | —                | —                | —                | —                | 6.47             |
| 8.14                | —                | —                | 6.39             | —                | Nădășul ung.     | —                | —                | —                | —                | 6.29             |
| 8.29                | 10.37            | —                | 6.56             | 6.—              | sos. Cluj        | pl.              | —                | —                | 11.01            | 6.08             |
| 8.46                | 11.10            | —                | 8.20             | 6.18             | pl. Cluj         | sos.             | —                | —                | 10.45            | 5.14             |
| 9.08                | 11.28            | —                | 8.45             | 6.31             | Apahida          | —                | —                | —                | —                | 4.45             |
| 10.08               | 12.38            | —                | 10.21            | 7.34             | Ghîrș            | —                | —                | —                | 9.23             | 3.18             |
| 10.37               | 1.14             | —                | 11.09            | 7.57             | Cucerdea         | —                | —                | —                | 8.54             | 2.31             |
| 10.56               | 1.21             | —                | 11.17            | —                | Ujóra            | —                | —                | —                | —                | 2.13             |
| 11.04               | 1.29             | —                | 11.26            | —                | Vințu-de-sus     | —                | —                | —                | —                | 2.05             |
| 11.28               | 1.54             | —                | 11.54            | 8.22             | Aiud             | —                | —                | —                | 8.24             | 1.35             |
| 11.45               | 2.13             | —                | 12.18            | 8.38             | sos. Teiuș       | pl.              | —                | —                | 8.07             | 1.08             |
| 12.13               | —                | —                | 12.58            | 8.43             | pl. Teiuș        | sos.             | —                | —                | 8.—              | 12.28            |
| 12.44               | —                | —                | 1.34             | —                | Crăciunel        | —                | —                | —                | —                | 11.57            |
| 12.59               | —                | —                | 1.51             | 9.14             | Blaș             | —                | —                | —                | 7.31             | 11.42            |
| 1.35                | —                | —                | 2.29             | —                | Micăsasa         | —                | —                | —                | —                | 11.06            |
| 1.51                | —                | —                | 2.48             | 9.48             | sos. Copșa-mică  | pl.              | —                | —                | 6.57             | 10.4             |
| 2.12                | —                | —                | 3.03             | 9.50             | pl. Copșa-mică   | sos.             | —                | —                | 6.55             | 10.31            |
| 2.31                | —                | —                | 3.26             | 10.06            | Mediaș           | —                | —                | —                | 6.40             | 10.09            |
| 3.04                | —                | —                | 4.07             | 10.28            | Elisabetopol     | —                | —                | —                | 6.21             | 9.31             |
| 3.46                | —                | —                | 4.49             | 11.04            | Sighișoara       | —                | —                | —                | 5.54             | 8.53             |
| 4.04                | —                | —                | 5.35             | 11.19            | Hașfalău         | —                | —                | —                | 5.34             | 8.23             |
| 5.26                | —                | —                | 7.23             | 12.27            | Homorod          | —                | —                | —                | 4.29             | 6.55             |
| 6.10                | —                | —                | 8.09             | 12.58            | Agostonfalva     | —                | —                | —                | 3.56             | 6.09             |
| 6.41                | Tr. de per-sone  | Tren de per-sone | 8.43             | 1.15             | Apăța            | —                | —                | —                | 3.40             | 5.42             |
| 7.17                | —                | —                | 9.18             | 1.35             | Feldioara        | —                | —                | —                | 3.19             | 5.07             |
| 8.—                 | —                | —                | 10.05            | 2.00             | sos. Brașov      | pl.              | —                | —                | 2.48             | 4.20             |
| —                   | 12.20            | 5.15             | —                | 2.19             | pl. Brașov       | sos.             | —                | —                | 10.17            | 2.18             |
| —                   | 1.41             | 5.57             | —                | 3.01             | Timiș            | —                | —                | —                | 9.41             | 1.42             |
| —                   | 2.26             | 6.29             | —                | 3.31             | Predeal          | —                | —                | —                | 9.12             | 1.12             |
| —                   | 8.50             | 12.10            | —                | 9.30             | sos. București   | pl.              | —                | —                | 4.40             | 7.40             |

  

| Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|----------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Orient. Espres                               | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone |
| 9.15                                         | 10.36            | 8.30             | 9.15             | 4.15             | pl. Viena        | sos.             | 12.50            | 12.50            | 3.50             | 7.05             |
| Vineri                                       | 7.45             | 1.25             | 7.—              | 9.20             | pl. Budapesta    | sos.             | 7.20             | 7.30             | 10.35            | 2.05             |
| 2.20                                         | 9.45             | 2.39             | 9.21             | 10.34            | sos. Budapesta   | pl.              | 5.07             | 6.10             | —                | 12.51            |
| circul. numai                                | 10.—             | 8.45             | 9.29             | 10.56            | pl. Cegléd       | sos.             | 4.59             | —                | —                | 12.46            |
| Sâmbăta                                      | 1.14             | 4.44             | 12.51            | 1.05             | sos. Seghedin    | pl.              | 1.40             | —                | 7.22             | 10.47            |
| 5.29                                         | 1.40             | 4.50             | 1.15             | Tren             | pl. Seghedin     | sos.             | 1.14             | —                | 7.16             | 10.41            |
| 5.25                                         | 4.47             | 6.46             | 4.40             | mixt             | sos. Timișoara   | pl.              | 9.50             | —                | 5.20             | 8.44             |
| 7.32                                         | —                | —                | —                | —                | pl. Timișoara    | sos.             | 6.20             | —                | 5.14             | 8.36             |
| —                                            | 5.20             | 6.56             | 5.40             | 9.20             | Topoloveț        | —                | 8.15             | —                | —                | 7.48             |
| 7.42                                         | 6.42             | 7.44             | 6.48             | 10.57            | Lugoș            | —                | 7.35             | —                | —                | 7.22             |
| —                                            | 7.30             | 8.12             | 7.29             | 12.20            | Caransebeș       | —                | 6.31             | —                | —                | 6.38             |
| —                                            | 8.43             | 9.04             | 8.42             | 2.55             | Teregoava        | —                | 5.20             | —                | —                | 5.39             |
| —                                            | —                | 9.59             | 9.52             | 4.40             | Mehadia          | —                | 3.53             | —                | —                | —                |
| 11.57                                        | —                | —                | 11.05            | 6.10             | Băile-Herculane  | —                | 3.40             | —                | 1.03             | 4.20             |
| —                                            | —                | 11.09            | 11.14            | 6.54             | Topleț           | —                | 3.24             | —                | —                | 4.07             |
| —                                            | —                | 11.19            | 11.27            | 7.17             | sos. Rușava      | pl.              | 3.05             | —                | 12.24            | 3.50             |
| 12.24                                        | —                | 11.42            | 2.01             | —                | pl. Rușava       | sos.             | 2.35             | —                | 12.19            | 3.20             |
| 12.29                                        | —                | 11.50            | 2.10             | —                | Vercerova        | —                | 2.26             | —                | 12.10            | 3.12             |
| 12.37                                        | —                | 10.05            | —                | —                | București        | —                | —                | —                | 4.03             | 7.40             |
| 11.40                                        | —                | —                | —                | —                | Dumn.            | —                | —                | —                | —                | —                |

  

| Budapesta — Arad — Teiuș |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|--------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de per-sone         | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone |
| —                        | —                | 10.50            | 8.—              | —                | pl. Viena        | sos.             | 6.20             | 7.20             | 8.—              | —                |
| —                        | —                | 8.15             | 1.50             | 9.50             | Budapesta        | —                | 7.20             | 1.55             | 5.50             | —                |
| —                        | —                | 11.14            | 3.57             | 1.05             | Szolnok          | —                | 4.15             | 11.51            | 2.21             | —                |
| —                        | —                | 3.45             | 6.52             | 5.24             | sos. Arad        | pl.              | 11.18            | 8.24             | 9.05             | —                |
| —                        | —                | —                | T. d. p.         | 5.46             | pl. Arad         | sos.             | 10.46            | 7.02             | 8.40             | —                |
| —                        | —                | 4.30             | 2.20             | 5.57             | Glogovaț         | —                | 10.34            | 6.49             | 8.30             | —                |
| —                        | —                | 4.42             | 2.34             | 6.19             | Győrök           | —                | 10.11            | 6.20             | 8.08             | —                |
| —                        | —                | 5.03             | 3.05             | 6.30             | Pauliș           | —                | 9.58             | 6.01             | 7.57             | —                |
| —                        | —                | 5.14             | 3.23             | 6.48             | Radna-Lipova     | —                | 9.44             | 5.44             | 7.46             | —                |
| —                        | —                | 5.32             | 3.39             | 7.12             | Conop            | —                | 9.10             | —                | 7.17             | —                |
| —                        | —                | 5.56             | —                | 7.27             | Bérvava          | —                | 8.54             | —                | 7.02             | —                |
| —                        | —                | 6.12             | —                | 8.07             | Soborșin         | —                | 8.03             | —                | 6.24             | —                |
| —                        | —                | 6.58             | —                | 8.33             | Zam              | —                | 7.28             | —                | 5.53             | —                |
| —                        | —                | 7.26             | —                | 8.57             | Gurasada         | —                | 7.—              | —                | 5.28             | —                |
| —                        | —                | 7.52             | —                | 9.13             | Ilia             | —                | 6.49             | —                | 5.17             | —                |
| —                        | —                | 8.08             | —                | 9.29             | Branicica        | —                | 9.24             | —                | 4.55             | —                |
| —                        | —                | 8.26             | —                | 9.53             | Deva             | —                | 5.59             | —                | 4.33             | —                |
| —                        | —                | 8.52             | —                | 10.19            | Simeria (Piski)  | —                | 5.43             | —                | 4.17             | —                |
| —                        | —                | 10.—             | —                | 10.50            | Orăștia          | —                | 4.42             | —                | 3.30             | —                |
| —                        | —                | 10.25            | —                | 11.16            | Șibot            | —                | 4.20             | —                | 3.03             | —                |
| —                        | —                | 10.44            | —                | 11.44            | Vințu de jos     | —                | 4.58             | —                | 2.36             | —                |
| —                        | —                | 11.29            | —                | 12.06            | Alba-Iulia       | —                | 3.40             | —                | 2.19             | —                |
| —                        | —                | 11.56            | —                | 12.38            | sos. Teiuș       | pl.              | 3.04             | —                | 1.39             | —                |

  

| Copșa-mică — Sibiu |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|--------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de per-sone   | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone |
| 3.—                | 10.57            | —                | 7.10             | —                | pl. Copșa-mică   | sos.             | 9.34             | 6.20             | —                | 12.05            |
| 3.31               | 11.27            | —                | 7.43             | —                | Șeica-mare       | —                | 9.05             | 5.55             | —                | 11.40            |
| 4.15               | 12.08            | —                | 8.27             | —                | Lămnăș           | —                | 8.30             | 5.25             | —                | 11.09            |
| 4.46               | 12.38            | —                | 8.59             | —                | Ocna             | —                | 8.02             | 4.58             | —                | 10.43            |
| 5.10               | 1.—              | —                | 9.23             | —                | sos. Sibiu       | pl.              | 7.35             | 4.34             | —                | 10.17            |

  

| Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs. |                  |                  |                  |                  |                    |                  |                  |                  |                  |                  |
|---------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|--------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de per-sone                | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone   | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone |
| —                               | 2.50             | 8.20             | 2.41             | —                | pl. Cucerdea       | sos.             | 7.47             | 8.25             | 12.50            | —                |
| —                               | 3.34             | 9.11             | 3.27             | —                | Ludoș              | —                | 6.58             | 7.41             | 12.06            | —                |
| —                               | 5.20             | 11.17            | 5.14             | —                | sos. Oșorheiu      | pl.              | 5.21             | 5.54             | 10.20            | —                |
| —                               | 5.35             | —                | 5.36             | —                | pl. Oșorheiu       | sos.             | —                | 9.35             | 9.53             | —                |
| —                               | 7.10             | —                | 7.15             | —                | sos. Reghinul-săs. | pl.              | —                | 8.—              | 8.15             | —                |

  

| Simeria (Piski) — Hunedóra |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|----------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de per-sone           | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone |
| —                          | 10.50            | 4.40             | 9.16             | —                | Simeria          | —                | 5.28             | 3.20             | 8.10             | —                |
| —                          | 11.13            | 5.03             | 9.34             | —                | Cerna            | —                | 5.11             | 3.—              | 7.50             | —                |
| —                          | 11.48            | 5.38             | 9.58             | —                | Hunedóra         | —                | 4.46             | 2.32             | 7.22             | —                |

  

| Brașov — Zerneșci |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|-------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de per-sone  | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone | Tren de per-sone |
| —                 | —                | 5.45             | 2.58             | —                | Brașov           | —                | 6.24             | 5.20             | —                | —                |
| —                 | —                | 7.26             | 4.38             | —                | Zerneșci         | —                | 8.—              | 6.44             | —                | —                |

  

| Brașov — Cezdi-Oșorheiu |  |  |  |
|-------------------------|--|--|--|
|-------------------------|--|--|--|